

והרי דבר זה הוא ענין עיקרי בעבודת האדם, וכמוכא בכחך שם טובל' בשם הרי"ג, וזוהו דבר פלא שלא מצינו דוגמתו בחסידות, ונדדדך לפי אין רגילים בחסידות לצדין מקורות הדברים (דבר בשם אומרו'ם), ורק במקומות אחרים מציינים מקור הדברים, ובעיקר מובאים כמה דברים בשם הרי"ג, ואולי יש לקשר זה עם המוכא בכ"מפ' (ועייין פא מצאתי מקורו'ם 4010) שהבש"ס ה"י ג'גנ' הרי"ג, כי עיקר בריאת האדם בעולם הזה היא לשב' מנות כ"ה המבציות שליו כ"ו וז"ש 410 לפ' מארצ' וממקדמת' והיינו המבצ' שגולדה עמו כ"ו וכמוכאר בכ"מפ' 422, בבאור כחוב זה, (ל' ל' ג' ג'), שעצמו הוא עצמה מטבעו כ"ו, וע"ז מצינו בדברי רבנו'ני' 432, דכ' ענין החסידות הוא, לשנות טבע מדיחיו או מדיחיו הטבעים, כ"י הלשונות המובאים בלפ' 441.

* * * * *
 והנה כשם שהי' ביצ"מ, שלדבר עם פדעה מלך מצרים חוקים משת לאהוד, משום שהחורה בכוחה לפעול גם בלפני ובאח"ע בכ"פ, ע"ז הוא גם בעבודת האדם. והנה ידוע, מ"ש הרמב"ם 480

משח היפך טבעו, וכן ביצ"מ ה"י צדי' לחיות בעיקר ע"י משח, כ"י חוקים גם אחוז היפך טבעו.

אבל א"א לומר כן, כי אם חקירת משח בדיבור למדע ואחוז ביצ"מ היא ענין של שינוי וטבע, ה"י רק ענין חד פני, ומחשיון "הוא משח ג"ו משמע - "הוא" מתחלתו ועד סופו (ראה מגילת יא, א).

וחידה מזו: מתקשיא בפשטו (בדושיים הרי"ל) למה מקדים משח בדיבור לפדע ואחוז ביצ"מ - ולא נרמו אפילו שאפ"ל כ"ל - מוכח ונודע"ז אין לזוז מקום.

ואולי י"ל אוד הנבאורים הזו: תמושא ד"היפך וטבע" שיך בעצרת חסידות, כביכוד אב וכו"ל ב: ואולי כאן - חדיבור אל פדע, ויצ"מ - ה"י דבר חד פטעי, כ"ל. (ע"פ מעות כ"ק אדמו"ר שליט"א).

ועוד ועיקר: חדיבור לפדע ויצ"מ היז ע"פ ציוו ה' - ואין מקום שיטעו פטעם הזו, היפך שלחוחם (משיחה ש"ס בא ש. ש. ו. פכ"ג).

- (37) סכ"ד (בוחצא קר"ח). (38) ראה לקי"ש ח"ד ע' 1178. (39) תולדות שבתי הבעש"ט. (40) ראה שירות ש"ס ויק"פ ויקרא חשב"ב (41) ל' יב. א. (42) ראה סו"ח ל' חש"ח. ועוד. לקי"ש ח"כ ע' 59. ושי"ג. (43) לקי"ש ח"א נ, א-ב. (44) ראה מכתב התיסת ב' החמיס' ח"ג ע' סו ואילך (אגרות קודש אדמו"ר מחור"י ח"ג ע' תנת ואילך). (45) ח"ל פלפלים פ"ח ח"י.

והנה אע"כ, נוכר גם אהרן בדיבור אף פדעה ומשה ביצאה מצרים, משום ש"כד לפעול את הענין בשלימותו, צדי' האחד לערות דברי שהיחבור לפדעה נעפור את פערותו בשלימותו שפדעה יצאה את ישראל ממצרים, אינו מספיק הניסוח שליו אלא צדי' שיהי' גם הענין דהפלאה פלמטה למעלה (שהרי היצאה ממצרים היא תעלה כ"ה). וע"ז בהיצאה ממצרים הרי תכלית העלי' היא שיהי' מת הורה, כל"ש 28: בהוצאת אהרן העם ממצרים, תעבדו את האלקים על החר הזה. דענין מ"ה הוא כנרמו בחיבת אנכי, אנא נפשי כתבת יהוהי' 29, שע"ז מ"ה, וקחיים את עצמותי' ומשום זה אינו מספיק ענינו של אהרן, אלא צדי' גם לענינו של משה, הורה. ובהו יש כפאר גם, מה שמדייק בור' 30, (והוכא גם במאמרים הנ"ל), מדוע נאמר חזא אהרן ומשה ג' הוה משה ואהרן ולא נאמר הם ל' רבים, וע"ז מ"ש הם המדברים ג'), והוא משום, שפעולה שניהם היא בתכלית ההתאחדות, דגם ההמשכה שפירמותה היא בהתלאת וכן צהיפך. ויש לומר, שזוהו גם, מה שאר"ז 332, דמה שבכ"מ חוקים משח ובכ"מ חוקים אהרן, הוא לומר ששניהם מקובלים, דהיינו, לא רק שהם מקובלים במפעלים, אלא שהם בתכלית ההתאחדות (הוא משח ואהרן הוא אהרן ומשה י' קידי).

והנה הנה שזה שלפעמים מקידימים משה לאהרן ולפעמים מקידימים אהרן כמשה, אר"ז 332, שהוא משום ששניהם שקולים, מ"ם גם ביה נוסח מוכר שיש מקום כפאר שבמקום שהחוכר משה בתחלה שמה הוא העיקר, (ובמקום שהחוכר אהרן חזקה שם הוא העיקר, וע"ז שהוא בענין כביכוד אב ואם ומורא אב ואם, דכביכוד כחלכ"ד ככל את אביו ואת אמר, ובמורא כחלכ"ד, איש אמו ואביו ואביו במדרש 36, מגיד, בשניהם ששקלים, מ"מ פירש"י) על איש אמו ואביו חידאו, כאן חקדים אם לא, לפי שגזרי פניו שהבן ידא את אביו יתור מאמו וכביכוד חקדים אב לאם לפי שגזרי שהבן שהבן מכבד את אמו יתור מאביו כו'. ולפי זה נמצא שהחודגושה בכחוב היא לשנות את הטבע, דמקידימים זה שאצלו צ"ל יתור שינוי הטבע בשביל קידמו'.

- (28) שמות ג, יב. (29) שבת קט, א. (30) ח"ב כו, ב. (31) שופטנו בתערוך (32) ראה לקי"ש ח"ט ע' 59 תערוך 13. (33) מלש"י ע"פ. חופטות סוף כריתות, ב"ר סכ"א, ויק"ד מל"ו, א. מדרש שמואל פ"ח, ל"ש בראשית רמז ד. ועוד. (34) יתור כ, יב. (35) קדושים יט, ג. (36) מדרשים שפחעות 33. (37) ל' יב. (38) ח"ב ח"א א"א. (39) ח"ב ח"א א"א. (40) ח"ב ח"א א"א. (41) ח"ב ח"א א"א. (42) ח"ב ח"א א"א. (43) ח"ב ח"א א"א. (44) ח"ב ח"א א"א. (45) ח"ב ח"א א"א.

בס"ד. ש"פ בא ה'תשמ"מ. הנתח התי' בלתי מוגה

ויהי בעצם הזים הזה יצאו כל צבאות השם מארץ מצרים פיר שימויים הוא זה' להוציאם מארץ מצרים גו'ו. ומדייק בזה כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בד"ה זה דשנת חרנ"ה (שנדפס כעת בסו"מ חרנ"ה), ודריך להבין מה שבחזקה אמר בעצם הזים הזה יצאו היינו דיצ"מ היתה ביום, וכן לקמנו בחיב יהיה בעצם הזים הזה הוציא ה' את בני מצרים דמשמע מה שיצ"מ היתה בליצה. ומביא ע"ז מה שאר"ץ בגמרא על הפסוק הוציא ה' מצרים ליצה וכן בליצה יצאו ואלא לא יצאו ביום שגאמרו ממחרת הפסח יצאו בני פיר רמה אלא מלמל שהחזיקה להם הגאולה מבועב. והיינו שהחזקה הגאולה היתה בליצה וגמר הגאולה הי' ביום. אמנם זה גומא דולש ביאור, איר אפי"ץ שהגאולה היתה תו ביום והן בליצה, והיר יום ולירה הם שני הפכים, ואיר אפשר שאותו הענין, ענין הגאולה, יהי' בשני הפכים. ובפרט שהגאולה ביום היתה בתוקפו של יום כמ"ש בעצם הזים גו', וכן הגאולה בליצה היתה בהצומ הליצה (כדאי' ברש"י ובהפירושא), שזו תוקי הושך הליצה וכמבואר במ"א"ט שחז"ל הוציאו של הליצה הולך ונחשך ונחשו בשני ככל מהחזיקי להחזיק קצת מאור הזים, ונמצא שהוקף הוושך הוא בהצומ הליצה, וא"כ היר ב' הענינים דיום ולירה נאן הם ב' הפכים מן הקצה אל הקצה, וא"כ יקשה ביותר איר שירי שהגאולה חתי' בשניהם. גם מדייק בהמאמר שם מה שכתוב ליר שימורים הוא לחו', מהו ענין השימור לחו', וגם מהו שחזור ואומר עוד הוא הליצה חזה לחו' שימורים גו', מהו עוד כפל הדברים.

והרבין כל זה יש להקדים ביאור ענין יצ"מ בעבודת הרוחנית בנזק ונפש האדם. דעבודת זו היא בכל יום יום, כמ"ש 11 קמץ תוכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך, חיינו שענין זכירת יצ"מ שזוה ענין יצ"מ בעבודת האדם ישנו בעבודת כל יום ויום. ומבאר בזה במאמר שם, דענין יצ"מ בעבודת חוץ לא רק היציאה מהמצרים וכו', ולעו"ז, אלא דלמנו שיש מצרים זמשה כך יש למעלה ברוחניות ואפי"ן בלדושה, וגם בבחינת זו צריך לחיות יציאת מצרים. ולכאורה ענין זה דורש ביאור, דמכיון שזוה ענין של קדושה איר אפי"ץ שזוה ענין של מצרים וצריך לצאת ממנו.

- (1) פרשתנו יב. מא. (2) ע' עא ואילך. (3) פרשתנו יב. גא. (4) ברכות ט. א.
- (5) ראה טו. א. (6) מסעי לג. ג. (7) ראה רמב"ן פירושנו ע"פ - תובא
- בסו"מ חרנ"ה שם. (8) ראה רש"י פרשתנו יא. ד. (9) ראה מכללה על הפסוק ויהי בחצי חליצה. (10) ראה אור"ח מסעי ע' אשט. וכל"מ. ספר חליקוטים (רא"ח צ"צ) ערך חליצה ע' חקלו ואילך. (11) ראה טו. ג.

כ"ק אדמו"ר
מהורש"ב
נ"ע בד"ה זה
דשנת חרנ"ה
(שנדפס כעת
בסו"מ חרנ"ה)

ביאור
הפסוק
(ל"א)
הוציא ה'
מצרים
ליצה

א"כ
היציאה
מהמצרים
וכו' ולעו"ז
א"א דלמנו
שיש מצרים
זמשה כך
יש למעלה
ברוחניות
ואפי"ן
בלדושה

עצמו כמו פרעה בעו"ב על ארץ מצרים וכל העולם כולו. וענין זה נספך ע"י דברי יהודה שאמר 69: נופשו קשורה בנפשו, היינו שנפשו קשורה בנפשו של אבי, אביו שבשמים, ועי"ז פעל אצ"ל יוסף לזוהו כמור בפרעה ועל שלא יוכל להאמקסו, ובהם בקולר' דענין תבלי' מורה על זה שאין כלי המוח שלי יכולים לקבל את גודל הגילוי (כמובא בחסידות 72 מספרי הטבע וספרי הרמאה).

והנה כשם שהוא בנוגע לגאולה, שהגאולה העתידה יש לה קשר לגאולה מצרים, עי"ז הוא בנוגע לצרות זה, דענין של צרות הוא דבר מר מאד, שהצרות מבלבל תו ביום והן בליצה. ועי"ז ישנה טענת משה רבינו צד"ב בגלות מצרים צלמה הרעוטה לעם הזה גו', ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמן, הו"ע לעם הזה גו', דטענה זו היתה לא רק טענת שוטרי ישראל שאמרו 74: תכן איך ניתן לעבדך ולכבוש אותם לנו עשו גו', אלא זו היתה טענת משה רבינו. דמכיון שפרעה הוא מושל בכיפה (בהחוק"ט של חקב"ה) ופרעה אינו נותן תכן ואומר לעשות כפינו, וטוען נרפסיה אהם נרפסיה, הו"ע על זה באה טענת משה רבינו בועקה גדליה כמה הרעוטה שיש עליהם מענה וכו' (והנה 77 חר"א) זה שבוטעה משה רבינו (ויאיר משה 78), דכיון שהחזרה בתורה אפשר לחתום בה אף שבטעה), וכ"ש כאן שלא נאמר למשה שום חידוש על טענתו, וכל אמר לו חקב"ה שהאבות לא הדרו את מלכותם, דזה שאין מהוררים אונן מבטל את מצאות הפעולה דלמה מדרוהו 79. וע"ז שבינינו זה אומות העולם מונין את ישראל, וכדו"ק 80 על הפסוק מה דוד מלך האלקים שכל אחם נשרפים ונצלבים את עליי. היינו על מצאצאים בגלות הזה המר והחושך וכו'. אלא שאעפ"כ אין ישראל שומרים בה, ואינם מתבישים מפני המלענינים כו"ל 82. וכיון שהיום הוא יום השבת שאין עצב עמהם אין להאריך בה, אלא בענין של טוב ושמה, שבקרב' יהי' ענין בשורת הגאולה, ע"י מבשר טוב, עד כפי שאומרים בהנחה הושענות דהושענא רבה, ג"פ קול מבשר מבשר ואומר, דאן חתי' הושענות העם ושליומות חוורה ושליומות הארץ, ובהחוק"ט בימינו ממש.

- (69) שם פד. ל. (70) שם מה. א. (71) שם. ג. (72) ראה חר"א כ. א.
- זו. ג. וכל"מ. ספר חליקוטים (רא"ח צ"צ) ערך ככלי. (73) שמות ה. כב-כג.
- (74) שם. טו. (75) ראה מכללה בשליח יד. ה. וכל"מ. (76) שם טו. ח. כב-כג.
- ראה אפ"ק על חוורה שמה ב. כא. (78) שמות שם. וראה גורים סח. רע"א.
- (79) מוש"ק רש"י פרשתנו. (80) מוש"ק ע"פ. (81) מוש"ק טו. ט. (82) ראה רמ"א ורש"ע אור"ח או"ח בחתחתו. (83) ירושלמי ברכות פ"ב סח"ז.